

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל לפיתוח מערכת החינוך

לשכת סמנכ"ל ומנהל מינהל לפיתוח מערכת החינוך

ירושלים, ל' סיון, תשע"ט,

3 יולי, 2019

קריטריונים להשתתפות בתכנית לתכנון ועיצוב מוסדות חינוך חדשניים 2019

תקנה תקציבית: תקנת מינהל הפיתוח 60021011

רקע ומטרות התכנית

מינהל הפיתוח פועל כחלק ממהלך אסטרטגי כולל, להוביל שינוי משמעותי בתחום תכנון מוסדות חינוך חדשניים, לפתח וליישם קווי מדיניות בעיצוב מרחבי למידה משמעותית, בדגש על היבטים פדגוגיים, אסתטיים וליצירת אקלים חינוכי מיטבי. זאת מתוך הכרה בשינויים המשמעותיים המתחוללים במתודות ובצרכים הפדגוגיים המקומיים והגלובאליים.

מתוך כך, אנו מבקשים לקדם תהליך תכנון ובינוי מוסד חינוכי חדשני בהתאמה למאה ה-21, המאפשר חשיבה מחודשת ושיח על מרחב הלמידה כחלק מהחזון, התפישה, הצרכים הפדגוגיים והאמירה העיצובית של המוסד החינוכי.

לקראת 2019 המשרד מבקש לקדם תהליך תכנון של 20 מוס"ח חדשניים, אשר מועד פתיחתם המשוער הינו 2021.

לפיכך, המשרד מזמין את הרשויות להגיש הצעה לתכנון ובינוי מוסד חינוכי חדשני, שהוכר הצורך בהקמתו בהתאם לקריטריונים המפורטים לעיל.

אוכלוסיית יעד וגופים מתוקצבים

הרשויות מזמנות לאתר מוסדות חינוך, אשר הוכר הצורך בהקמתם ע"י אגף בכיר מיפוי ותכנון, ואשר הן מבקשות לקדם כמוסד חינוכי חדשני. כל רשות זכאית להגיש הצעה ל"מוסד חינוכי חדשני" במוסדות חינוך רשמיים ומוכרים שאינם רשמיים, בשלבי החינוך הקדם יסודי (מקבץ של 4 גני ילדים ומעלה), היסודי והעל יסודי ברשותה. מספר מוסדות החינוך החדשניים שיתוקצבו ייקבע בהתאם ליכולת התקציבית של המשרד ועל-פי קריטריונים המופיעים מטה. כל רשות זכאית להגיש בקשה אחת בלבד.

תנאי הסף להגשת הבקשות

1. מוסדות החינוך עבורם מוגשת הבקשה עומדים בתנאים אלה:
 - א. המוסד החינוכי יהיה מוסד אשר הוכר הצורך בהקמתו ע"י אגף בכיר מיפוי ותכנון
 - ב. פותח מודל פדגוגי חדשני עבור המוסד
2. הרשות תתחייב למנות ועדת הקמה להובלת היחמה וליווי התהליך, תוך הגדרת מטרות, אופן העבודה ותוצרים.

מדינת ישראל

משרד החינוך

המינהל לפיתוח מערכת החינוך

על הבקשה לכלול: טופס הגשת בקשה

פרק א' - תהליך התכנון הפדגוגי

1. הקמת ועדת היגוי הכוללת אנשי קהילה, מומחים, אנשי פדגוגיה, אדריכלים ומעצבים (מצ"ב נספח א').
2. היוועצות יישובית בשיח קהילה/ שולחנות עגולים / היוועצות מקוונת / סקרים וכדומה.
3. סיורי למידה בבתי ספר ורשויות עמיתות בארץ, תוך היכרות עם תיאוריות של חדשנות חינוכית והיכרות עם מודלים בארץ ובעולם.

פרק ב' - החזון הפדגוגי והתפיסה החינוכית

1. ניסוח תפיסה פדגוגית חדשנית המתמודדת עם המציאות המשתנה, תוך ניסוח גישות קהילתיות, חברתיות, ערכיות ואקלים מיטבי.
2. ניסוח העקרונות אשר ייצרו סביבת חיים איכותית ומשמעותית המשפיעה על עיצוב התהליך החינוכי והעצמתו של התלמיד בתוכו.
3. תהליך חשיבה ראשוני על פיתוח מקצועי תומך לצוותי ההוראה העתידיים.

פרק ג' - תהליך התכנון האדריכלי

1. הסבר כללי על התאמת הסביבה הלימודית החדשנית בהלימה לחזון הפדגוגי המתגבש.
2. פרוגרמה ראשונית מוצעת (נספח ב' - מצ"ב).
3. סקיצות או תכנית אדריכלית ראשונית (מומלץ)

המשרד יעמיד לטובת הרשויות חומרי השראה, המלצות תכנון, וכן מאגר דוגמאות למרחבי למידה בארץ ובעולם. החומרים מצויים באתר האינטרנט של מינהל הפיתוח, אגף בכיר מיפוי ותכנון, תחת לשונית תכנון ועיצוב מרחבי למידה ובלשונית מוסדות חינוך חדשניים, בדף עיצוב חזות מבני חינוך.

נספחים

מפתח תקצוב:

1. רשויות שבקשתן תבחר, יקבלו ליווי של וועדה בין מקצועית הכוללת נציגים ממנהל הפיתוח, המנהל הפדגוגי, מינהל עו"ה ואדריכלים יועצים, אשר תפקידה יהיה לייעץ בגיבוש התכנית הפדגוגית והאדריכלית לאורך התהליך ועד לאישור התכנית לביצוע.
2. בכפוף לקיומו של תקציב מתאים, מוסד חינוך אשר יכנס לתכנית "תכנון ועיצוב מוסדות חינוך חדשניים" יקבל תוספת במטראז' המוכר לבינוי (ברוטו) בפרוגרמה כמפורט להלן:
 - תוספת של עד 30% למטראז' בפרוגרמה למוסד חינוך בשלב החינוך היסודי ועד 20% למטראז' בפרוגרמה למוסד חינוך העל-יסודי, בפרוגרמה ובהתאם לכך בתקצוב.*
 - (*מובהר בזאת כי מפתח העלות למטר אינו משתנה אלא רק המטראז' כאמור).
 - תוספת של עד 7% לבניה ירוקה, עפ"י תקן 5281 ובהתאם לנוהל המפורסם [באתר המינהל](#).
3. יובהר כי בכל מקרה תקצוב הבקשות שנבחרו להשתתף בתוכנית יובא לאישור וועדת ההקצבות המשרדית וייבחן ע"פ פרק 3 בקריטריונים לתקצוב בינוי כיתות חדשות.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל לפיתוח מערכת החינוך

קריטריונים לבחירת ההצעות:

מדרג סוציאקונומי של הרשות המקומית בתוכה יפעל המוסד(1)	פדגוגיה חדשנית (2)	פרוגרמה/אדריכלות חדשנית (3)	הערכה מקצועית של האגף (4)
30 נקודות	30 נקודות	20 נקודות	20 נקודות
תינתן עדיפות לרשויות במדרג סוציאקונומי	מודל פדגוגי הוליסטי חדשני	תרגום פרוגרמתי/אדריכלי מקורי לגישות פדגוגיות חדשניות	תרומתה של ההצעה לקידום חדשנות פדגוגית ואדריכלית

1. מדרג סוציאקונומי – עדיפות תינתן לרשויות במדרג סוציאקונומי נמוך- עד 30 נקודות

- רשויות במדרג סוציאקונומי 1-4 – 30 נקודות
- רשויות במדרג 5-7 – 20 נקודות
- רשויות במדרג סוציאקונומי 8-10 – 10 נקודות

2. פדגוגיה חדשנית - מודל פדגוגי המקדם תפישה חדשנית הוליסטית המאפשרת שימוש במגוון אסטרטגיות הוראה/למידה, לפיתוח תפקודי לומד – 30 נקודות

- בוחן פרדיגמות חשיבה בסוגיות חינוכיות נרחבות – 10 נקודות
- מזמן מגוון דרכי הוראה – 5 נקודות
- תפקודי לומד: קוגניטיבי, מטה-קוגניטיבי, בין אישי, תוך אישי, הכוונה עצמית ללמידה, חושי-תנועתי – 5 נקודות
- מיומנויות המאה ה-21: מדיה דיגיטלית, תקשורת, שיתוף ועבודת צוות, למידה עצמית וקבוצתית – 5 נקודות
- תפישה אינטרדיסציפלינרית – 5 נקודות

3. תרגום פרוגרמתי/אדריכלי מקורי לגישות פדגוגיות חדשניות – 20 נקודות

- פרוגרמה הבוחנת מחדש יחסי נטו-טרה, המאפשרים הרחבת אסטרטגיות ופרקטיקות הוראה/למידה מגוונות – 10 נקודות
- גמישות תכנונית במרחב המאפשרת ורסטיליות ושינוי סביבה בהתאם לצרכים הפדגוגיים (כולל ריהוט תומך) – 10 נקודות

4. תרומתה של ההצעה לקידום חדשנות פדגוגית ואדריכלית – 20 נקודות

- המודל הפדגוגי המוצע תורם לחדשנות חינוכית – 10 נקודות
- חדשנות פרוגרמטית/אדריכלית ובהלימה למודל הפדגוגי – 10 נקודות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל לפיתוח מערכת החינוך

נהלים ובקרה

1. לאחר אישור ההצעה בהתאם לקריטריונים בנוהל המופיע לעיל תישלח לרשות הודעה על השתתפות בתכנית "תכנון ועיצוב מוסדות חינוך חדשניים".
2. עם כניסת הרשות לתכנית יש לעמוד בשלבי העבודה, כמפורט:
 - א. העמקת המודל הפדגוגי של המוסד החינוכי החדשני, בהלימה להמלצות התכנון של משרד החינוך.
 - ב. היועצות - דיון והצגת התפישה הפדגוגית
 - ג. עדכון ואישור פרוגרמות
 - ד. ציוות לאדריכל יועץ ואדריכל מלווה בניה ירוקה
 - ה. ועדה מקצועית- דיון והצגת תכנית אדריכלית
 - ו. אישור תכניות אדריכליות מול אדריכל יועץ
 - ז. גיבוש תכנית פיתוח מקצועי בהלימה לתכנית הפדגוגית
 - ח. תקצוב בהתאם לקריטריונים
 - ט. ישיבת סטטוס ביצוע
 - י. פתיחת מוס"ח

בברכה

תמיר בן משה

סמנכ"ל ומנהל מינהל הפיתוח

